

undersøgelseskommissioner, og bl.a. dermed er det i virkeligheden bevist, at grundloven fra 1953 havde indbygget en lang fremtid i sig, og at det ikke er nødvendigt at ændre grundloven for at ajourføre og modernisere lovgivningen og institutionerne.

Vi finder ikke som SF, at tiden er løbet fra 1953-grundloven, og vi mener heller ikke, at SF med de konkrete forslag, man fremlægger i beslutningsforslaget, underbygger argumenter, der skulle tale for en grundlovsrevision i dag. Der er – det medgiver vi – formuleringer i den nuværende grundlov, som ikke er tidssvarende. Det gælder eksempelvis arvefølgen, som ikke ligesom anden lovgivning giver fuld ligestilling. Der er diskussionen om Rigsrettens hensigtsmæssighed, og der er andre problemer. En kirkeforfatning, som blev bebudet allerede i 1849, kunne gennemføres, hvis der var flertal herfor, i det omfang, det ikke er dækket af den eksisterende kirkeordinans. En præcisering af magtfordelingen mellem den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt er et centralt tema, men en større respekt for adskillelsen mellem de tre magtgrene i Folketinget ville ikke nødvendigvis forudsætte en grundlovsændring.

Det gælder således mange af forslagene, at ændringer slet ikke ville kræve særlige præciseringer eller omskrivninger i grundloven, men kunne løses gennem den almindelige lovgivning eller gennem en ændret parlamentarisk praksis og en anden lovgivningskultur end den, vi kender i dag. Ser vi på omfanget af lovgivningen, er det stadig væk kolossalt stort. Den hast, hvormed lovene ofte skal ekspederes, og uigenkæmpe sigtigheden i en del af lovene er også problemer, som Folketinget selv kunne gøre noget ved, hvis der i regeringen og Folketinget var tilstrækkelig vilje hertil. Valgte vi de meget detaljerede regler, SF lægger op til, i stedet for den løsning, ville vi binde folkestyret ind i en spændetrøje, som kunne give problemer på et senere tidspunkt.

En betydelig styrke i den danske grundlov i forhold til andre landes forfatninger er, at den er meget enkel og meget forståelig. Det er sjældent, vi støder ind i problemer, som drejer sig om, hvorvidt lovgivningen er i strid med grundloven, og det er et tegn på, at vi har en god, enkel, overskuelig, men samtidig rummelig grundlov.

Adjunkt Søren Eigaard ved Odense Universitet, der i 1993 udgav den fortræffelige bog »Idealen og politik. Historien om Grundloven af 1953«, skrev også den 24. september sidste år i

Jyllands-Posten en kronik, hvori han kommenterede den igangværende debat om en grundlovsrevision. Eigaard drager en konklusion af forløbet med 1953-grundloven, som jeg gerne vil citere: »En revision af grundloven kan kun gennemføres, hvis Folketingets toneangivende partier samler sig bag et forslag. Som bekendt skal politiske partier have en tungtvejende grund til at blive enige, og alene det vil kræve lange drøftelser. Partierne skal ligeledes være enige om de præmisser, der bør udgøre grundlaget for en revision, og de skal være rede til at gå på kompromis for at nå et resultat«.

Jeg synes, det er en meget god beskrivelse, ikke mindst det med, at der skal være enighed om præmisserne. Man kan jo ikke påstå, at SF's forslag i den sammenhæng er særlig hjælpsomt. Når det f.eks. anføres i bemærkningerne, som jeg var inde på tidligere, at SF også af politiske grunde ønsker grundloven ændret, idet SF's socialistiske samfundsopfattelse indebærer, at SF ønsker en grundlov, der i højere grad tager udgangspunkt i en socialistisk opfattelse, må man sige, at det ikke i udpræget grad kan betragtes som en indbydelse til samarbejde med Det Konservative Folkeparti.

I betragtning af, at hele Øst- og Centraleuropa søger mod markedsøkonomi, pluralisme, større individuel frihed og udbredelse af den private ejendomsret, ville det være noget af en selvmodsigelse, hvis man pludselig herhjemme skulle følge SF's forslag om at indrette grundloven, så den fik et stærkere socialistisk præg.

På samme måde er bemærkningerne om begrænsningerne af den private ejendomsret, forslaget om at gribe ind i ledelsesansvaret, at man vil inddrage samfundsskabte værdier, og at man siger, at »... værdier skabt af fælles indsats i f.eks. en virksomhed, som i dag tilfalder dem, der har ejendomsretten, skal tilfalde alle medarbejdere i fællesskab i form af kollektiv ejendomsret ...«, jo noget, som overhovedet ikke kan bruges i en ny grundlov.

I det hele taget er der i forslaget alt for meget ideologisk bragesnak, som ville udløse uendelige fortolkningsproblemer, hvis man forestillede sig, det skulle indbygges i grundloven. Når der eksempelvis peges på, at der i grundloven skal angives grænser for, hvilken brug af naturen og naturforekomster der er acceptable, altså f.eks. i forbindelse med skovfældning, grusgravning, dyrkning af marker, går man meget, meget langt.